

**Enhed**  
Forvaltningsjura

## Notat om kommuners hjemmel vedr. el-ladestandere

**Sagsbehandler**  
Hanna Kirstine  
Ege

**Koordineret  
med**

**Sagsnr.**  
2020 - 2374

**Doknr.**  
257840

**Dato**  
01-07-2020

### 1. Indledning

Transport- og Boligministeriet har ved mail af 19. og 23. juni 2020 anmodet Social- og Indenrigsministeriet om bidrag til besvarelse af følgende spørgsmål, som KL har stillet i en mail af 24. februar 2020 til Transport- og Boligministeriet:

”

1. Må kommuner lave et udbud om opførelse af el-ladestander på egen matrikel til ansatte og gæster?
  - a. I så fald, må kommunerne stille krav om prisloft pr. kilowatt time og om tilgængelighed for alle?
2. Må kommuner lave et udbud om opførelse af el-ladestandere i det offentlige rum?
  - a. Kan der etableres offentligt/privat samarbejde om ladestandere, herunder som finansieringsmodel (Amsterdam-modellen)?
3. Må kommunerne etablere og drive el-ladestandere efter "hvile i sig selv-princippet" eller lignende - jf. øvrige offentlige forsyningsopgaver?

...”

Transport- og Boligministeriet ønsker en vurdering af, i hvilket omfang kommuner med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler kan varetage de omhandlede opgaver.

Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at ministeriet i mail af 11. marts 2020 sendte en række bemærkninger vedr. den såkaldte el-ladestanderbekendtgørelse til Transport-, Bygge- og Boligstyrelsen. Social- og Indenrigsministeriet har også sendt kopi af dette svar til Transport- og Boligministeriet ved mails af 15. maj 2020 (til Sysser Davidsen) og 28. maj 2020 (til Andreas Blume).

I forhold til eventuelle problemstillinger, som knytter sig specifikt til el-ladestanderbekendtgørelsen, skal Social- og Indenrigsministeriet henvise til de bemærkninger, som ministeriet tidligere har afgivet herom, og som er vedlagt dette notat.

Social- og Indenrigsministeriet kan i forlængelse heraf oplyse følgende i anledning af de ovenfor rejste spørgsmål, jf. punkt 2 og 3 nedenfor.

### 2. Generelt om kommunalfuldmagtsregler



Det følger af legalitetsprincippet, at kommuners opgavevaretagelse skal have hjemmel i lovgivningen. Lovgivningen kan være den skrevne lovgivning eller – i det omfang den skrevne lovgivning ikke regulerer spørgsmålet – kommunalfuldmagtsregler.

Kommunalfuldmagtsregler viger for den skrevne lovgivning. Hvis den skrevne lovgivning udtømmende regulerer kommunens opgavevaretagelse – dvs. indeholder hjemmel til eller er til hinder for den kommunale opgavevaretagelse – skal spørgsmålet ikke vurderes efter kommunalfuldmagtsregler. Det beror på en fortolkning af den skrevne lovgivning, som henhører under ressortministeriet, hvorvidt en skreven lov er udtømmende.

Hvis den skrevne lovgivning ikke er udtømmende, kan der være hjemmel i kommunalfuldmagtsregler til opgavevaretagelsen. I vurderingen efter kommunalfuldmagtsregler indgår også en afvejning af de hensyn, som er tilsigtet reguleret efter den skrevne lovgivning.

Social- og Indenrigsministeriet anbefaler generelt, at der tilvejebringes lovhjemmel til kommunal opgavevaretagelse, hvor der kan fastsættes nærmere vilkår og bestemmelser om rammerne for den kommunale opgavevaretagelse, idet der herved undgås tvivl om kommunernes muligheder og pligter på det pågældende område.

### **3. Kommuners hjemmel til at varetage af opgaver vedr. el-ladestandere**

Social- og Indenrigsministeriet forstår de rejste spørgsmål således, at der er tale om et generelt ønske om etablering af el-ladestandere i kommunen uafhængigt af pligten efter el-ladestanderbekendtgørelsen til at etablere sådanne i tilknytning til kommunens bygninger.

Social- og Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse, at hvis det kan lægges til grund, at spørgsmålet om kommuners adgang til at varetage opgaver vedrørende el-ladestandere ikke er reguleret i lovgivningen, så skal spørgsmålet vurderes efter kommunalfuldmagtsregler.

Social- og Indenrigsministeriet henviser herved til den daværende økonomi- og indenrigsministers svar af 30. august 2013 på Folketingets Kommunaludvalgs spørgsmål nr. 150 (alm. del). Spørgsmål og svar (vedlagt) har følgende ordlyd:

”Ministeren bedes oplyse, om kommunal finansiering og opstilling af ladestationer til el-biler ligger inden for kommunalfuldmagtens rammer?”

Svar:

”Spørgsmålet om kommuners adgang til at varetage opgaver vedrørende ladestationer til el-biler er ikke reguleret i den skrevne lovgivning.

I det omfang kommuners opgavevaretagelse ikke er reguleret i den skrevne lovgivning, skal spørgsmålet vurderes på grundlag af almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Jeg kan endvidere generelt oplyse, at det er antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur, at en kommune efter kommunalfuldmagtsreglerne som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel kan drive handel, håndværk, industri og finansiel virksomhed.

Det er således ikke en kommunal opgave efter kommunalfuldmagtsreglerne at drive erhvervsvirksomhed. Efter kommunalfuldmagtsreglerne vil en kommune dog kunne finansiere



og opstille ladestationer til brug for de el-biler, som kommunen anvender til varetagelse af kommunale opgaver.

En kommune vil endvidere, hvis der er tale om lovligt opstået overkapacitet, som kommunen ikke kan afskaffe, med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler kunne sælge eventuel overkapacitet til markedspris. Det beror på en konkret vurdering, hvorvidt betingelserne for salg af overkapacitet er opfyldt.”

Det følger således af ovenstående, at det efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse må antages, at kommuner har hjemmel i kommunalfuldmagtsregler om produktion til eget brug til at etablere og drive el-ladestander til *brug for varetagelse af kommunale opgaver*, dvs. til brug for de el-biler, som kommunen anvender til varetagelse af kommunale opgaver. Hvis der i tilknytning til denne opgavevaretagelse er overkapacitet, kan der efter disse regler være hjemmel til at sælge overkapacitet i forbindelse med en el-ladestander til markedspris. Det bemærkes, at Social- og Indenrigsministeriet ikke herved har vurderet, om fx elforsyningslovgivningen indebærer, at sådan prissætning skal ske på en bestemt måde. Det beror i øvrigt på en konkret vurdering, hvorvidt betingelserne for at sælge overkapacitet er opfyldt.

Det følger efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse af ovenstående, at kommuner ikke har hjemmel i kommunalfuldmagtsregler til at etablere og drive el-ladestander med *henblik på at tilgodese bestemte persongrupper*, fx ansatte eller gæster, eller *i det offentlige rum*. Det gælder, uanset på hvilke vilkår aktiviteten drives, herunder fx efter hvile i sig selv-princippet.

Det bemærkes videre, at kommuner antages i vidt omfang at kunne overlade varetagelse af kommunale opgaver til private, medmindre lovgivningen er til hinder herfor (fx hvis der er tale om myndighedsudøvelse). Det er en betingelse, at den private udfører opgaven på samme vilkår, som gælder for kommunen. En kommune vil således kunne overlade det til en privat at etablere og drive el-ladestander, som kommunen benytter til varetagelse af kommunale opgaver. Men en kommune kan ikke ved at overlade en opgave til private udvide området for kommunens opgavevaretagelse. Det betyder, at en kommune ikke kan lave et udbud eller et privat/offentligt samarbejde om el-ladestander til ansatte og gæster, jf. spørgsmål 1, eller til opførelse i det offentlige rum, jf. spørgsmål 2, da kommunen ikke selv har hjemmel til at etablere og drive el-ladestander i forhold til de nævnte persongrupper eller i det offentlige rum.

Hvis spørgsmål 1 skal forstås således, at der er tale om opførelse af el-ladestander med hjemmel i el-ladestanderbekendtgørelsen, skal Social- og Indenrigsministeriet henvise til ministeriets bemærkninger herom i mail af 11. marts 2020.

Det er sammenfattende Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at det kræver hjemmel i den skrevne lovgivning, hvis kommuner skal kunne stille el-ladestander til rådighed for fx ansatte, gæster eller offentligheden, jf. herved tillige Social- og Indenrigsministeriets tilkendegivelse herom på mødet den 4. juni 2020, herunder om kravet om lovhjemmel, hvis kommuner skal kunne yde tilskud til privates etablering og drift af el-ladestander.

Det bemærkes, at dette gælder, uanset at kommuner i vidt omfang kan varetage klima- og miljøhensyn også på ulovbestemt grundlag. Det skyldes, at selvom etablering og drift af el-ladestander kan anses for at understøtte klima- og miljøhensyn, så er drift af el-ladestander til brug for private efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse



under alle omstændigheder erhvervsvirksomhed. Det betyder, at kommuners varetagelse heraf eller tilskud hertil kræver hjemmel i den skrevne lovgivning.